

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการเตรียมประชาชนให้ทันกับเทคโนโลยี โดยมีภาษาเป็น ตัวกลางสำคัญในการรับหรือถ่ายทอดข้อมูลหรือข่าวสารจากแหล่งหนึ่งไปสู่อีกแหล่งหนึ่ง เป็น สื่อกลางระหว่างมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็นภาษาระหว่างประเทศ (International Language) คนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้หากมีความรู้ภาษาอังกฤษ และยังเป็น เครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันอีกด้วย และคนไทยในยุคข้อมูลข่าวสาร ยุคที่ ประเทศต่างๆ ทั่วโลก มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็วนั้น จำเป็นต้องมีทักษะและความรู้ในการ ติดต่อกับต่างประเทศ มีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจนถึงขั้นใช้ในการติดต่อสื่อสาร คั่นคว้าความรู้ใน ขณะที่เรียนและการดำรงชีวิตที่พึ่งตนเองได้พร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมือในเวทีโลก (ศศิมล กิ่งลี, 2544 อ้างถึงใน จุติมา ศรีบัว, 2555) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวถึงการจัดการการศึกษาโดยให้ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้ จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษา ภาษาอังกฤษขึ้นในโรงเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา รวมถึงระดับอุดมศึกษา เป้าหมายในการจัดการ เรียนการสอนเพื่อเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อให้สามารถ นำทักษะเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม การที่จะเข้าถึงแหล่งความรู้ที่ มีอยู่มากมายไม่จำกัดบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้นั้น ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นสิ่ง ที่ จำเป็นมาก เนื่องจากภาษาที่ใช้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นที่น่า เสียดายว่านักเรียนไทยเสียโอกาสในการเข้าถึงแหล่งความรู้ที่ยิ่งใหญ่นี้ (สุรัสวดี อัจฉนนท์ลา, 2549) จึงเห็นได้ว่าทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่มีบทบาทสำคัญมากหากเปรียบเทียบกับทักษะอื่นๆ เพราะ ผู้เรียนต้องใช้ในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้ต่างๆ จากหนังสือความรู้วิชาการแขนงต่างๆ ใน โลกสมัยใหม่ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างเข้าใจจึงต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นอย่างดี วอร์ด (Ward, 1980) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่ให้ประโยชน์มากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้เรียนที่เรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมักขาดโอกาสในการพูดภาษาอังกฤษ แต่มีความจำเป็นในการใช้

ทักษะในการอ่านเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับเพ็ท (Pett, 1982) ที่กล่าวว่า ผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ทักษะที่ผู้เรียนต้องเรียนตลอดชีวิตคือทักษะการอ่านนั่นเอง ในขณะที่เดียวกันจากการศึกษาผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 ภาคเรียนที่ 1 ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มิมีปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับปวช.ชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ (แผนกวัดผลและประเมินผลการศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2556 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ครูผู้สอนจึงควรจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของการอ่านที่มีผลต่อการดำรงชีวิตในสังคมซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2544) ที่ว่าการจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษาและกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย ซึ่งวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative) (Barkley, Cross & Major, 2004) เป็นวิธีการเรียนแบบหนึ่งที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในกลุ่มได้ทำงานร่วมกัน ภายในแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน โดยจะมีการแสดงความคิดเห็นและการสนทนาร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม มีการช่วยเหลือพึ่งพากัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนของตนเองและส่วนรวม หรืออาจเป็นการเรียนแบบเปิดโดยให้ผู้เรียนได้ค้นหา ได้ค้นพบ เพื่อให้ทั้งตนเองและสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้การเรียนรู้ร่วมกันไม่ได้มีในเฉพาะกลุ่มผู้เรียนเท่านั้นแต่เป็นการปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง ส่วนผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและนำประสบการณ์มาแบ่งปันกัน ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับการเรียนรู้ที่เรียนโดยลำพัง หรือการเรียนรู้ที่เน้นการแข่งขัน (Thousand, 2002 อ้างถึงใน ฉมน จีรังสุวรรณ, 2555) จากแนวคิดของการเรียนรู้ร่วมกันนั้นยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ภายในกลุ่มสมาชิก มีการสร้างความคิดใหม่ๆ มีกลยุทธ์ และวิธีการแก้ปัญหามากกว่าการทำงานเป็นรายบุคคล มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มาออกแบบให้เหมาะสมกับวิธีการเรียนการสอนแบบเรียนรู้ร่วมกัน โดยต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ร่วมกันบนเว็บที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และเพื่อส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารระหว่างบุคคลและความร่วมมือกันภายในกลุ่ม

เนื่องจากสังคมในปัจจุบัน ผู้คนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารพูดคุยแลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลข่าวสารกันได้อย่างไร้พรมแดนจนกลายเป็นแหล่งชุมชนหรือสังคมออนไลน์ (Social Network) ซึ่งเครื่องมือที่นำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันนั้นมีให้เลือกอย่างแพร่หลายเช่น e-mail, facebook, twitter, msn, wiki, youtube, flickr ฯลฯ หรือที่เรียกว่า “สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) คุณสมบัติของเทคโนโลยีดังกล่าว สามารถนำมาปรับใช้ได้หลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะวงการการศึกษาที่ผู้เรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้ามาเป็นวิธีการในการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่นได้ทุกที่ ทุกเวลาทำให้ผู้เรียนแบ่งปันเนื้อหา แสดงความคิดเห็น เรียนรู้และเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากได้รับการแนะนำอย่างถูกต้องในด้านคุณค่า และประโยชน์ของการนำมาใช้ จากสภาพปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 1 ที่กล่าวไว้เบื้องต้นทางผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพปัญหาดังกล่าว พบว่า มีสาเหตุมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ไม่อยู่ในความสนใจของนักเรียน นักเรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนั้น ไม่ได้เป็นผู้ค้นพบด้วยตนเอง ไม่ได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รวมทั้งระยะเวลาในการเรียนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยจึงคิดหาวิธีให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative) โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กที่ได้รับความนิยมในหลายกลุ่มทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มนักเรียน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการเลือกใช้การเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เฟซบุ๊ก เป็นทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก ในวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มของตน สร้างเครือข่ายกลุ่มเพื่อน เพื่อร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและสนทนาร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม มีการช่วยเหลือพึ่งพากัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนของตนเองและส่วนรวม เพื่อให้ทั้งตนเองและสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มประสบความสำเร็จร่วมกันตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเป็นทางเลือกสำหรับการใช้เป็นอุปกรณ์การสอนอีกด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เฟซบุ๊ก จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 ของนักเรียนระดับปวช.1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เฟซบุ๊ก ของนักเรียนระดับปวช.ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เฟซบุ๊ก ของนักเรียนระดับปวช.ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อหาระดับเจตคติที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เฟซบุ๊ก ของนักเรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เฟซบุ๊กของนักเรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ประชากร นักเรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ กลุ่มที่เข้าเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 359 คน 10 ห้องเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับปวช.ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ กลุ่มที่เข้าเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้อง 30 คน เพราะผู้เรียนกลุ่มดังกล่าวเป็นห้องที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายเป็นผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยสามารถพบกันักศึกษาได้ทั้งในและนอกเวลา อีกประการระยะเวลาในการเรียนการสอนเป็นระยะเวลาสั้นเพราะนักเรียนเรียนแบบ Block Course ใช้เวลาเรียน 3 เดือน และฝึกงานอีก 3 เดือน
3. เนื้อหารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 ของนักเรียนระดับปวช.ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ภาคเรียนที่ 2/2556 มีทั้งหมด 8 บทเรียน ผู้วิจัยเลือกมาใช้ 6 บทเรียน จัดทำเป็นแผนการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการเรียนรู้ที่ 1 Meeting People	จำนวน 1 แผนฯละ 2 คาบเรียนฯละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 2 Illness and Medicine	จำนวน 1 แผนฯละ 2 คาบเรียนฯละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 3 Foods and Drinks	จำนวน 1 แผนฯละ 2 คาบเรียนฯละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 4 At the Restaurant	จำนวน 1 แผนฯละ 2 คาบเรียนฯละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 5 On Vacations	จำนวน 1 แผนฯละ 2 คาบเรียนฯละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 6 At 7-ELEVEN Store	จำนวน 1 แผนฯละ 2 คาบเรียนฯละ 50 นาที

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ทำการทดลองภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้เฟซบุ๊กพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนระดับปวช.ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก มีประโยชน์ ดังนี้

2. ครูผู้สอนได้มีโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการสอน และนักเรียนมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ร่วมกันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้เฟซบุ๊ก

3. เป็นแนวทางให้ครูในการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้เฟซบุ๊ก ซึ่งลดข้อจำกัดด้านเวลาในการเรียนรู้นอกห้องเรียน และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสอนของครูในการบูรณาการเข้ากับหมวดวิชาอื่นๆ ได้แก่ หมวดวิชาสังคมในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หมวดวิชาชีพในการเสริมสร้างประชาธิปไตย การยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

4. เป็นสารสนเทศแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.6 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้มีนิยามศัพท์ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่เกิดจากเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เกี่ยวกับคำศัพท์ จำนวน เนื้อเรื่อง และการจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน และนำมาทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบได้มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เฟซบุ๊ก หมายถึง การเรียนการสอนโดยใช้ fanpage ในเฟซบุ๊ก โดยที่ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ กลุ่มละ 3-4 คน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ซึ่งในกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน ร่วมกันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ นักเรียนจะได้ศึกษาค้นคว้า หากความรู้และประสบการณ์เป็นกลุ่มและตนเอง

เจตคติที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เฟซบุ๊ก หมายถึง ความรู้สึก การกระทำ หรือการประเมินสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้เฟซบุ๊ก มี 4 ประเด็น คือ เนื้อหาบทเรียน, แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์, ภาพประกอบและการเข้าใช้ fanpage เฟซบุ๊ก, คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

นักเรียนระดับปวช.ชั้นปีที่ 1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ระดับปวช.ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ หลักสูตรเรียน 3 เดือน ฝึกงาน 3 เดือน